

treba, da ju Vi tožite s tako zvano negativno tožbo na priznanje, da jima ne pritiče pravica voženj preko Vašega sveta ter na opustitev takih voženj. — Ako Vam je rajni sosed plačal 5 kron za to, da bi smel kdaj peljati po navedeni poti v mlin in jo uporabljati za peš-hojo, tedaj mu smete prepovedati vsako drugo, odnosno širšo uporabo poti. Ako bi njegov sin o vsebini dogovora kaj drugega trdil nego Vi, bo moral seve dokazati. Ako ni bila pri dogovoru navzoča nobena priča, boste Vi zaslili kot stranka, sosedov sin bo pa najbrž predlagal priče o tem, kaj je njegov oče drugim pripovedoval o vsebini dogovora. Vsekakor bo Vaša izpovedba po našem mnenju merodajnejša, vendar pa ne moremo prerokovati, kako bi v eventualni pravdi sodišče dokaze ocenilo. — Ako se bo hotel sosed sklicevati na to, da je že pred sto leti vodila preko Vašega sveta vozna pot, bo moral dokazati ne le, da je pot res obstojala, marveč tudi, da so njegovi predniki in on po njej vozili 30 let (vštevši sedanje vožnje) javno, brez sile in brez prošnje in da ni prekinitev voženj (katera je vsekakor morala biti podana, ker pravite, da se med letom 1906, ko ste Vi kupili to posestvo, pa do leta 1911, ko ste pot napravili, ni vozilo) trajala 30 let. Ako se namreč služnostna pravica skozi 30 let ne izvršuje, tedaj ta pravica zastara in bi jo trebalo znova priposestvovati v nadaljnjih 30 letih. Ako pa kdo izvrševanje pravice, odnosno opravljanje voženj opusti radi prepovedi (Vaše ali Vašega prednika), izgubi pravico že v treh letih.

Prijava neobstoječih dolgov in dolgov vdove v zapuščino. Ugovor. J. Z. Umrl Vam je oče, ki je zapustil otroke iz dveh zakonov. Vdova (Vaša mačeha) hoče prijaviti razne neobstoječe dolge, radi česar bi bili Vi in sestra prikrajšani. Po smrti moža je vdova vplačala v pokojninski sklad neko večjo vsoto (katero si je sposodila), s čimer bo dosegla pravico do pokojnine, odnosno višje pokojnine. Tudi to posojilo hoče prijaviti kot dolg v zapuščino. — Ni se Vam bati navedenega prikrajšanja. Pri določanju zapuščine, oziroma njenih pasiv se bodo upoštevali le dolgi pokojnika, zaostale obresti, neplačani davki in zaostala občasna plačila, vse to izračunano do dne zapustnikove smrti. Treba je označiti, na kaj se opira navedbe o dolgovih. Vi imate kot dedič pravico ugovarjati zoper obstoj posameznih dolgov. Ne bo zadoščalo, da vdova kratkoma navede razne dolge, zahtevajte, da se eventualno zaslili upniki. Ako Vi kot dedič ne boste priznali kakšnega dolga, odnosno terjatve kakšnega upnika, ga bo sodišče napotilo na pravdo. Seve, ako bi upniku v pravdi uspelo dokazati obstoj terjatve zoper zapustnika, boste morali plačati pravne stroške. — Ne bo se vpoštevalo kot dolg pokojnika posojilo, ki ga je vdova najela radi doplačila v pokojninski sklad, ko vendar dolga ni napravil pokojnik, niti pokojnik ni bil dolžan v sklad kaj doplačati. Za vsak slučaj ugovarjajte zoper vpoštevanje navedenega dolga.

Cenitev v zapuščino spadajočih zemljišč. J. Z. Ako so med dediči nedoletni otroci, bo cenitev zapuščine opravilo sodišče bodisi samo, bodisi potem notarja ob pritegnitvi sodnih cenilcev. Vrednost posameznih parcel se bo cenila po fiktivnem stanju in boniteti in ne morda po naprotujočem vpisu. Preklasifikacija radi tega ni potrebna, niti Vam je ne svetujemo. K cenitvi boste gotovo povabljeni in takrat predlagajte čim ugodnejšo cenitev. Natančnejših podatkov glede cen Vam ne moremo dati, menimo pa, da se na sodno zaprisežene cenilce lahko zanesete.

Odjavljena obrt — plačilo davkov. M. A. v P. Ako ste svojo obrt odjavili in je tudi v resnici ne izvršujete več, niste seve dolžni plačati nikake pridobnine. Ako dobite kak plačilni nalog, se morate pravočasno zoper njega pritožiti, kajti sicer postane pravomočen in Vas davčna uprava lahko skozi 30 let rubi v izterjavo zadevnega davka. Pravica davčne oblasti predpisati Vam davek pa zastara v petih letih. Ako ste obrt odjavili, Vam davčna uprava ne bi smela več predpisavati davka od dohodka od obrti. Možno je, da se je informirala, ali obrt morda vzlic odjave še izvršujete naprej; ako so jo njeni informatorji obvestili (čeprav morda napačno), da jo izvršujete, Vam je smela odmeriti dohodnino od domnevnih dohodkov.

Izselitev mladoletnika v inozemstvo. Jože Z. Mladoletni (16 let stari) sin bi se rad izselil v inozemstvo, kjer že biva njegov oče, ki je izučen kovač in bi se sin rad pri očetu izučil kovaštva. Vprašate, ali ne bo tvorila oviro vojaška dolžnost. — V splošnem se ne daje dovoljenja za potovanje v inozemstvo osebam, ki še niso zadostile vojaški dolžnosti ali niso bile spoznane

za trajno nesposobne. V opisanem primeru pa bo najbrž dovoljena izjema. Povprašajte pri okrajnem načelnstvu.

Razmejičenje od strani občinske komisije. L. A. Pred osemimi leti ste zaprosili za občinsko komisijo, ker med Vašim in sosedovim svetom ni bilo mejnikov in je bilo potrebno posamezne parcele zmeriti. Komisije sta se udeležila le dva občinska odbornika, ki pa nista prinesla s seboj občinske mape in se je merilo, kakor jim je pač pasalo. — Občina ni pristojna za določevanje mej, razen, ako se stranki vnaprej sporazume, naj mejo določi občina ter da bosta to od občine določeno mejo smatrali za veljavno. Ako ste morda mejo, kakor jo je določila občina, čeprav se je merilo brez mape in na način, kakor ste omenili — odobrili, tedaj ne morete sedaj naknadno ničesar več ugovarjati in ste dolžni mejo spoštovati. V primeru pa, ako niste od občine določene meje priznali, odnosno se niste že vnaprej podvrgli določitvi meje od strani občine, niste vezani na od občine določeno mejo in lahko zahtevate sodno določitev meje. Ako vrednost spornega mejnega prostora ne presega 500 din, določi mejo sodišče v nepravdnem postopku dokončno. Pri tem upošteva sodišče predvsem močnejšo pravico, to se pravi n. pr. pridobitev zemljišča z določenimi mejami potom nakupa ali temeljem kakšnega drugega pravnega naslova, in sicer od nasprotne stranke; nadalje tvori močnejšo pravico priposestvovanje zemljišča do gotovih mej potom 30 letnega javnega izključnega hasnovanja brez prošnje in brez sile. Ako nihče ne more dokazati močnejše pravice, določi sodišče mejo po zadnji mirni posesti. Če pa tudi te ni možno ugotoviti, pa se sporni mejni prostor razdeli po pravični oceni sodišča. Mapa meje ni odločilna sama po sebi, razen ako se stranki dogovorita, da naj velja mapa meje, odnosno je pridobila ena stranka od druge zemljišče po mapni meji. Sicer pa tvori mapa le pomožno sredstvo pri ugotavljanju meje.

Obresti obljubljene dote. L. A. Ob priliki poroke so Vam nevestini starši obljubili v petih letih izplačati doto. Glede obresti se niste ničesar

dogovorili in vprašate, ali Vam pripadajo in v koliki višini. — Ako so starši obljubili doto izplačati v petih letih naenkrat, tedaj niso dolžni plačati nikakih obresti pred potekom petih let, ker zapade njih obveza v plačilo šele po petih letih. Obresti se plačajo le, ako so bile izrecno dogovorjene, ali pa od tistega dneva naprej, ko bi moral dolžnik obvezo izpolniti, pa je ni izpolnil.

Priposestvovalna doba za pešpot sedaj in pred vojno. N. N. Preko sosednega travnika ste že 27 let hodili na svojo njivo, ne da bi Vam kdo to branil, sedaj pa Vam hoče novi lastnik travnika prepovedati pešpot. — Služnostno pravico se zamore pridobiti šele s 30 letnim izvrševanjem. Ta 30 letna doba velja enako za pešpoti kakor za vozne poti in je veljala že tudi pred vojno preko sto let. — Služnostni upravičenec ne more ugovarjati, ako služnostni zavezanec služnostno pot preloži tako, da svoji svrhi še vedno ustreza in izvrševanje služnosti ni bistveno otežkočeno; tembolj je zavezanec upravičen napraviti novo, krajšo pot.

OUZD in renta za izgubljeni mezinec. A. R. Kot delavec na daljnovodih KDE ste pri delu izgubili desni mezinec; zdravnik Vam je rekel, da OUZD ne plača za tako izgubo nikake rente. — V zakonu ni predpisa, da za izgubo mezinca nimate pravice do rente, niti ni predpisa, da je imate. Za priznanje rente je merodajno mnenje zdravnika, ali je Vaša delasposobnost radi izgube mezinca kaj zmanjšana ali ne. Obstojajo navodila (ne zakon), da se za izgubo mezinca zamore priznati deset do dvanajst odstotna renta. Izplačevanje že priznane rente se pa zopet ustavi, ako se ponesrečenec na defekt navadja, kar se vidi iz normalno razvite muskulature in iz tega, da je ponesrečenecva plača ista kakor plača drugih delavcev iste kategorije. — Ni sicer mnogo izgleda in tudi ne prislilnega zakonitega določila, vendar lahko poskusite z omejenjo prošnjo, ker Vas nič ne stane. Zaprošeni naslov: Slemenšek Ladislav, Medlog, nova hiša, p. Celje.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Nepričakovani zavezniki

Cerkev in pokopališče, obdana s precej visokim zidom, je bilo natlačeno begunov, ki so tu iskali zavetja. Menihi, ženske, otro-

ci in starčki so šli v cerkev, možje pa so se zbrali za zidom in sklenili braniti se do zadnjega diha. Vsak je pograbil, kar mu

je prišlo pod roko: palice, svečnike z oltarjev, kamenje. Kmalu so Turki obkolili tabor. — Na severni strani je tik obzidja stala lipa. Predrzen janičar spleza med njeve veje in od tam povzroči s svojimi puščicami mnogo škode stiskanim kristjanom.

Že so se kristjani začeli umikati. Zdaj so se opogumili še drugi janičarji in začeli plezati v lipo. Na deblu lipe je visela podoba Matere božje. Za podobo so se pa bili v votlem deblu zaredili sršeni. Turek je podoba Matere božje brcnil z drevesa in tako razdražil sršene v duplu. Ves roj se zakadi v Turke in jih jame pikati. Zdaj dobijo pogum tudi kmetje in Turki so se morali pred dvema sovražnikoma umakniti.

(Dalje prihodnjt)